

Рейтинговий звіт CHNG 007-033 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	10.10.2003 р.
Дата оновлення:	29.03.2013 р.
Рівень кредитного рейтингу Позичальника:	uaA
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Вихідна інформація

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» за IV квартал та 2012 рік в цілому, а також внутрішню інформацію, надану компанією у ході рейтингової процедури.

Рейтингова оцінка ґрунтується на інформації, наданій клієнтом, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо покупки або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Історія кредитного рейтингу

Дата	10.10.2003	17.03.2006	16.12.2010	11.03.2011	25.06.2011	30.09.2011	28.12.2011	26.04.2012	14.08.2012
Рівень довгострокового кредитного рейтингу:	uaBBB	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA
Прогноз :	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підвищення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження
Дата	09.10.2012	20.12.2012	29.03.2013						
Рівень довгострокового кредитного рейтингу:	uaA	uaA	uaA						
Прогноз :	стабільний	стабільний	стабільний						
Рейтингова дія:	підтвердження	підтвердження	підтвердження						

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом **uaA** характеризується **ВИСОКОЮ** кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

**Рівень кредитного рейтингу ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»
підтримується:**

- наявністю підтримки підприємства з боку держави;
- входженням підприємства до структури Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», яка займає монопольне становище на внутрішньому ринку природного газу.

**Рівень кредитного рейтингу ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»
обмежується:**

- значною залежністю фінансово-господарської діяльності підприємства від державного регулювання;
- від'ємним значенням чистих грошових потоків від операційної діяльності протягом останніх років;
- наявністю значного обсягу короткострокової заборгованості за банківськими кредитами у загальній структурі зобов'язань підприємства;
- потребою галузі у залученні суттєвих обсягів інвестицій, необхідних для стабілізації видобутку вуглеводнів в Україні, а також подальшого розвитку нафтогазового комплексу в цілому.

Основні показники фінансово-господарської діяльності

Основні балансові показники, тис. грн.*

Показник	2008	2009	2010	2011	I півр. 2012	9 міс. 2012	2012
Активи	2 452 522	2 438 770	3 236 413	9 542 752	12 761 308	13 670 137	15 221 025
Основні засоби	1 132 320	1 176 275	1 212 054	1 609 996	5 817 786	6 463 949	6 670 173
Запаси	280 636	385 064	458 394	971 302	1 265 572	1 596 499	1 297 545
Поточна дебіторська заборгованість	418 766	197 691	128 487	4 824 390	3 836 452	4 188 890	1 831 281
Власний капітал	1 562 142	1 571 989	1 585 560	1 647 544	1 621 711	1 670 366	1 570 693
Довгострокові зобов'язання	457 424	271 474	709 758	505 975	489 211	480 116	781 777
Короткострокові кредити банків	5 000	9 000	118 777	449 959	510 217	476 696	474 584
Поточна кредиторська заборгованість	324 973	485 906	289 861	6 704 933	9 932 576	10 816 952	12 222 706

*фінансову звітність складено за Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

Джерело: фінансова звітність ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»

Основні показники фінансово-господарської діяльності, тис. грн.*

Показник	2008	2009	2010	2011	I кв. 2012	I півр. 2012	9 міс. 2012	2012
Чистий дохід від реалізації	717 017	766 002	874 313	977 655	232 260	429 739	713 992	987 198
Валовий прибуток (збиток)	217 782	181 259	243 977	320 937	84 612	144 253	260 506	332 824
Операційний прибуток (збиток)	175 884	82 552	101 549	231 208	51 201	(86 754)	38 533	(184)
Чистий прибуток (збиток)	3 017	12 673	21 037	51 989	7 660	(182 839)	(128 196)	(218 881)

*фінансову звітність складено за Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

Джерело: фінансова звітність ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»

Загальна інформація ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», яке було створено у 1978 році як виробниче об'єднання для освоєння вуглеводних ресурсів Чорного та Азовського морів, зареєстровано 21 серпня 1998 року (код за ЄДРПОУ 00153117). Юридична та фактична адреса: АР Крим, м. Сімферополь, пр. ім. Кірова/ пров. Совнаркомівський, 52/1.

Підприємство входить до складу Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», яка володіє 100% акцій підприємства.

Основними напрямками діяльності підприємства є геологорозвідка та буріння, видобуток газу, газового конденсату та нафти, переробка газового конденсату і нафти, реалізація газу та нафтопродуктів, транспортування газу, зовнішньоекономічна діяльність (переважно фрахт суден спеціалізованого флоту). Підприємство здійснює діяльність на ринку нафти та газу, які є основними первинними енергоресурсами, що використовуються в Україні.

Операційна діяльність ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» за підсумками 2012 року характеризувалась наступними основними показниками:

- у 2012 році, у порівнянні з 2011 роком, обсяги видобутку газу зросли на 11,2%, до рівня 1 174,5 млн. куб. м (+0,3% до планового показника). Крім того, збільшилися обсяги видобутку нафти – на 1,5%, до 8,9 тис. тонн (+11,5% у порівнянні з плановим показником). При цьому, обсяг транспортування природного газу скоротився на 6,3% та становив 2 163,7 млн. куб. м;

- за рік, що аналізувався, проходка в експлуатаційному бурінні склала 16 595,0 м, що становить 103,7% від планового показника та на 58,0% перевищує результат 2011 року;

- за 2012 рік підприємством було реалізовано продукції загальною вартістю 987 198,0 тис. грн. (чистий дохід), що лише на 1% більше аналогічного показника 2011 року.

- протягом 2012 року підприємством було освоєно значний обсяг капіталовкладень. Основними напрямками здійснення капітальних інвестицій були: пошуково-розвідувальне буріння, експлуатаційне буріння, облаштування промислів, будівництво газопроводів, придбання обладнання та інші напрями.

Фінансові показники Станом на 31.12.2012 р. валюта балансу підприємства дорівнювала 15 221 025,0 тис. грн. Суттєве зростання на 11,3% протягом IV кварталу було пов'язано насамперед зі здійсненням капітальних інвестицій, у пасиві – переважно за рахунок надходження позикових ресурсів. У IV кварталі 2012 року джерелами формування активів підприємства виступали: власний капітал – 10,3%; позикові та залучені ресурси – 89,7%. При цьому слід зазначити, що значну питому вагу у структурі власного капіталу займає дооцінка основних засобів.

Таким чином, на кінець IV кварталу 2012 року діяльність ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» частково була забезпечена власним капіталом. Проте, в умовах збереження високого рівня залежності діяльності підприємства від позикових ресурсів, структура сформованих активів характеризується значною питомою вагою менш ліквідних активів - основних засобів та незавершених капітальних інвестицій (близько 78% активів).

За підсумками 2012 року обсяг чистих надходжень від реалізації продукції підприємства несуттєво зріс на 1%, до рівня 987 198,0 тис. грн., у порівнянні з 2011 роком (Таблиця 1).

Таблиця 1. Фінансові результати ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», тис. грн.

Показник	2011 рік	2012 рік	Відхилення, +/-
Чистий дохід від реалізації продукції, робіт, послуг	977 655	987 198	↑ 9 543
Собівартість реалізованої продукції	656 718	654 374	↓ 2 344
Валовий прибуток (збиток)	320 937	332 824	↑ 11 887
Інші операційні доходи	130 262	70 934	↓ 59 328
Адміністративні витрати	63 977	72 785	↑ 8 808
Витрати на збут	4 454	8 501	↑ 4 047
Інші операційні витрати	151 560	322 656	↑ 171 096
Операційний прибуток (збиток)	231 208	(184)	↓ 231 392
Інші фінансові доходи	113	2 239	↑ 2 126
Інші доходи	21 918	76 700	↑ 54 782
Фінансові витрати	18 032	363	↓ 17 669
Інші витрати	37 017	23 108	↓ 13 909
Прибуток (збиток) до оподаткування	197 420	55 378	↓ 142 042
Податок на прибуток від звичайної діяльності	145 166	274 230	↑ 129 064
Чистий прибуток (збиток)	52 254	(218 881)	↓ 271 135
ЕВІТДА (за останні 12 міс.)	352 645	251 728	↓ 100 917
Валова рентабельність, %	32,8	33,7	↑ 0,9 в. п.
Операційна рентабельність, %	23,6	.*	-
Рентабельність діяльності, %	5,3	.*	-
Рентабельність ЕВІТДА, %	36,1	25,5	↓ 10,6 в. п.

*показник має від'ємне значення

Джерело: за даними фінансової звітності ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»

За підсумками 2012 року операційна діяльність підприємства була збитковою, збиток склав (-) 184,0 тис. грн. Негативні результати були частково зумовлені списанням дебіторської заборгованості за спожитий природний газ. Збільшення рівня податкового навантаження також чинило тиск на формування кінцевих результатів діяльності. За результатами 2012 року обсяг отриманого підприємством чистого збитку становив (-) 218 881,0 тис. грн.

Боргове навантаження Протягом IV кварталу 2012 року чистий борг підприємства збільшився на 11,8%, до рівня 472 171,0 тис. грн., що було пов'язано з додатковим залученням позикових коштів (Таблиця 2).

Таблиця 2. Показники боргового навантаження ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», тис. грн.

Показник	2009	2010	2011	I кв. 2012	I півр. 2012	9 міс. 2012	2012
Чистий борг (без урахування поворотної фінансової допомоги)	461 025	671 198	364 682	499 320	594 753	422 348	472 171
ЕВІТДА (за останні 12 місяців)	188 104	193 978	349 873	378 193	199 206	334 654	251 728
Співвідношення чистого боргу та ЕВІТДА, разів	2,5	3,5	1,1	1,3	3,0	1,3	1,9

Джерело: фінансова звітність ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», розрахунки Рейтингового агентства «Кредит-Рейтинг»

Станом на 31.12.2012 р. показник співвідношення чистого боргу та ЕВІТДА склав 1,9 (станом на 30.09.2012 р. – 1,3). Проте, враховуючи те, що отримання збитків за підсумками 2012 року було насамперед зумовлено списанням дебіторської заборгованості, поточний рівень боргового навантаження підприємства оцінюється як помірний.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ» підтверджено на рівні **uaA**, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу корпоративних рейтингів

О. В. Чорноротов

Додатки

Балансові дані ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», тис. грн.*

Актив	2008	2009	2010	2011	I півр. 2012	9 міс. 2012	2012
I. Необоротні активи	1 713 033	1 823 017	1 993 734	3 603 253	7 584 406	7 750 113	11 950 541
Нематеріальні активи	11 610	12 281	14 392	15 515	15 103	21 023	21 012
Незавершені капітальні інвестиції	434 778	457 339	613 810	1 847 240	1 680 630	1 194 546	5 192 129
Основні засоби	1 132 320	1 176 275	1 212 054	1 609 996	5 817 786	6 463 949	6 670 173
Довгострокові фінансові інвестиції	23 479	23 517	7 556	1 883	1 883	1 883	1 883
Довгострокова дебіторська заборгованість	110 846	152 461	145 922	128 619	69 004	68 712	65 344
Відстрочені податкові активи	0	1 144	0	0	0	0	0
II. Оборотні активи	733 369	608 264	1 237 937	5 910 776	5 125 895	5 904 442	3 244 755
Запаси	280 636	385 064	458 394	971 302	1 265 572	1 596 499	1 297 545
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	36 942	59 882	26 958	62 695	22 672	33 947	51 061
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, за виданими авансами	15 100	9 229	43 194	249 240	1 016 465	930 812	1 441 966
із внутрішніх розрахунків	135 054	8 972	571 579	4 357 992	2 753 305	3 192 439	287 545
Інша поточна дебіторська заборгованість	161 047	87 926	99 058	108 369	17 490	13 759	33 969
Грошові кошти та їх еквіваленти	70 623	31 682	29 429	46 094	26 520	17 933	16 713
Інші оборотні активи	9 495	5 276	3 281	99 660	18 874	88 772	62 015
Інші оборотні активи	24 472	20 233	6 044	15 424	4 997	30 281	15 424
III. Витрати майбутніх періодів	6 120	7 489	4 742	28 723	51 007	15 582	25 729
Баланс	2 452 522	2 438 770	3 236 413	9 542 752	12 761 308	13 670 137	15 221 025
Пасив							
I. Власний капітал	1 562 142	1 571 989	1 585 560	1 647 544	1 621 711	1 670 366	1 570 693
Статутний капітал	376 516	376 516	376 516	376 516	376 516	376 516	376 516
Інший додатковий капітал	661 182	658 775	652 709	669 679	836 888	832 486	827 502
Резервний капітал	54 814	54 965	55 599	56 766	59 428	59 428	59 428
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	469 630	481 733	500 736	544 583	348 879	401 936	307 247
II. Забезпечення наступних витрат і платежів	61 240	58 511	62 263	63 963	69 651	67 072	67 670
III. Довгострокові зобов'язання	457 424	271 474	709 758	505 975	489 211	480 116	781 777
Довгострокові кредити банків	389 857	271 474	152 270	59 578	42 814	34 424	26 031
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	60 101	0	0	0	0	0	0
Відстрочені податкові зобов'язання	7 466	0	2 656	15 482	15 482	15 482	45 278
Інші довгострокові зобов'язання	0	0	554 832	430 915	430 915	430 210	710 468
IV. Поточні зобов'язання	365 505	528 620	866 978	7 320 185	10 576	11 431 518	12 790 626
Короткострокові кредити банків	5 000	9 000	403 493	449 959	510 217	476 696	474 584
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	45 296	185 827	118 777	93 017	60 596	44 381	33 571
Кредиторська заборгованість за товари та послуги	212 256	190 037	89 542	157 586	242 749	300 971	526 035
Поточні зобов'язання за розрахунками з одержаних авансів, з бюджетом	6 201	4 006	5 557	2 731	5 166	48 760	11 459
зі страхування	30 078	35 514	33 418	68 891	67 469	17 596	25 496
з оплати праці	1 443	2 613	1 808	5 849	9 520	7 772	10 257
із внутрішніх розрахунків	8 691	10 278	10 918	12 195	16 068	13 824	16 545
Інші поточні зобов'язання	21 008	57 631	148 618	6 457 681	9 591 604	10 428 029	11 632 914
Інші поточні зобов'язання	35 532	33 714	60 065	72 276	73 042	93 489	59 765
V. Доходи майбутніх періодів	6 211	8 176	6 636	5 085	4 304	21 065	10 259
Баланс	2 452 522	2 438 770	3 236 413	9 542 752	12 761 308	13 670 137	15 221 025

Дані звіту про фінансові результати ДЕРЖАВНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ», тис. грн.*

Показник	2008	2009	2010	2011	I кв. 2012	I півр. 2012	9 міс. 2012	2012
Чистий дохід від реалізації продукції, послуг	717 017	766 002	874 313	977 655	232 260	429 739	713 992	987 198
Собівартість реалізованої продукції	499 235	584 743	630 336	656 718	147 648	285 486	453 486	654 374
Валовий прибуток (збиток)	217 782	181 259	243 977	320 937	84 612	144 253	260 506	332 824
Інші операційні доходи	258 446	45 773	33 608	130 262	7 232	33 443	94 630	70 934
Адміністративні витрати	49 127	51 058	58 195	63 977	16 128	32 845	51 380	72 785
Витрати на збут	16 231	16 776	13 606	4 454	3 965	5 283	7 627	8 501
Інші операційні витрати	234 986	76 646	104 235	151 560	20 550	226 322	257 596	322 656
Операційний прибуток (збиток)	175 884	82 552	101 549	231 208	51 201	(86 754)	38 533	(184)
Доход від участі в капіталі	1 251	1 968	826	0	0	0	0	94
Інші фінансові доходи	54	53	113	113	111	463	706	2 239
Інші доходи	15 288	13 298	13 425	21 918	5 313	10 111	15 098	76 700
Фінансові витрати	37 314	32 577	33 383	18 032	338	340	343	363
Втрати від участі в капіталі	3 588	4 069	1 701	770	0	0	0	0
Інші витрати	118 276	21 972	36 451	37 017	2 128	3 583	4 978	23 108
Прибуток (збиток) до оподаткування	33 299	39 253	44 378	197 420	54 159	(80 103)	49 016	55 378
Податок на прибуток від звичайної діяльності	39 278	28 014	23 195	145 166	46 499	102 677	177 191	274 230
Фінансові результати від звичайної діяльності	(5 979)	11 239	21 183	52 254	7 660	(182 780)	(128 175)	(218 852)
Надзвичайні:								
доходи	17 859	2 305	190	5	0	0	38	38
витрати	8 736	296	178	270	0	59	59	59
Податки з надзвичайного прибутку	127	575	158	0	0	0	0	8
Чистий прибуток (збиток)	3 017	12 673	21 037	51 989	7 660	(182 839)	(128 196)	(218 881)

*фінансову звітність складено за Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку